



Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.



Herre i eget hus - og over egen jord. Sådan ser langt de fleste danske landmænd stadig sig selv trods langvarig økonomisk krise i landbruget. Yngre landmænd er dog mere åbne over for nye ejerformer end den ældre generation. **POLEFOTO**

Landmændene vil være herre på gården

Danmarks landmænd vil stadig i langt overvejende grad helst eje deres gård selv. Yngre landmænd er dog mere åbne overfor ejerformer, som gør det lettere at overtage og udvikle bedriften

Af Susanne A. Andersen

Trods langvarig økonomisk krise i landbruget, som har gjort kapitaltilførsel svær og overtagelse af bedrifter næsten umulig, så vil et overvældende flertal af de danske landmænd helst være herre på egen gård.

Tanken om andre ejerformer, som delt ejerskab med andre landmænd eller kapitalfonde, udefrakommende investorer og børsnoterede selskaber, huer ikke landmændene.

Ifølge en ny stor interviewundersøgelse fra Videncentret for Landbrug blandt 3300 landmænd foretrækker 94 procent stadig selvejet. Og selvom de største gårde er mere åbne overfor andre ejerformer, så foretrækker også otte ud af ti af de helt store stadig selvejet.

Vil selv bestemme

Og skal landmændene endelig vælge en anden ejerform, så vil de eje bedriften sammen med andre landmænd, så de bevarer den bestemmende indflydelse.

- Selvejet er godt indarbejdet i landbrugets traditioner. Man ved, hvad man har og ikke, hvad man får. Derfor er det altagende for langt de

fleste at være herre i eget hus, siger Klaus Kaiser, erhvervsøkonomisk chef på Videncentret for Landbrug.

Fortsat selveje

Over 90 procent af de danske bedrifter er da også fortsat selvejede, mens resten er i selskabseje. Det er typisk store gårde, hvor der er sameje, eller hvor dele af bedriften er skilt ud i et selskab, som for eksempel står bag et biogas-anlæg eller vindmøller.

Selvejet er ellers flere gange blevet spået svære kår i

takt med, at gårdene bliver stadigt færre og større.

Ikke af lyst men af nød

Klaus Kaiser forventer da også, at landmændene måske mindre af lyst end af nød bliver tvunget til at acceptere nye ejerformer.

- Har man en meget stor gård, stiller det store krav til landmandens adgang til kapital. Her kan det skabe større økonomisk råderum, hvis flere landmænd går sammen, ellers der tilføres kapital fra anden side, siger han.

Det tog 50-60 år at indføre selvejet i første halvdel af 1800-tallet. Og Klaus Kaiser tror, det vil være lige så længe at drosle det ned igen.

- De nuværende generationer er ikke så interesserede, men tonerne ændrer sig især hos de unge landmænd.

En af dem er 32-årig Søren Søndergaard, som er femte generation på slægtsgården Kopperbølgaard ved Billund. En stor svineproduktion, som han driver som et I/S sammen med forældrene, og hvor der også er lejet både jord og stalde på andre gårde.

- Mange af os yngre tænker anderledes. Vi har set mange barske ting de seneste ti år, og de fleste af os ejes jo alligevel af nogen andre såsom banker, siger han.

Der er mange fordele

Han ser mange fordele ved nye ejerformer.

- Efterhånden som gårdene bliver rigtigt store, er det svært for én mand at eje en gård med aktiver for 100 millioner kroner. Desuden kan det være sundt med flere øjne på bedriften.

- Andre virksomheder har jo typisk en bestyrelse. På en selvejet gård er landmanden både bestyrelsesformand og direktør. Og det kan være svært for bestyrelsesformanden at tage en beslutning, som gør ord på direktøren, når det er samme mand, siger han.

Han erkender dog, at det ville stikke i hjertet ikke at skulle eje slægtsgården.

- Men skulle jeg udvide, måtte en pensionskasse gerne eje de nye bygninger, siger han.

Landmænd vil være herre på egen gård

Danske landmænd foretrækker fortsat at være herre i eget hus, selvom der kunne være store økonomiske fordele ved andre ejer- og selskabsformer

Hvilken ejerform foretrækker du for din virksomhed?

